

บทที่ 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2533 สังกัดกรมสามัญศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้มาจาก นักเรียนที่อาสาสมัครเข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม 46 คน เป็นนักเรียนชาย 16 คน นักเรียนหญิง 30 คน ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยนำคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนทั้ง 46 คน มาเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก เพื่อหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์แล้วตัดคะแนนในตำแหน่งต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 30 และตำแหน่งสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 70 ออกได้นักเรียน 21 คน ซึ่งมีระดับคะแนนปานกลางจากนั้นทำการสุ่ม (Random Sampling) ให้เหลือเป็นกลุ่มตัวอย่าง 16 คน โดยสุ่มเข้ากลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คนเป็นนักเรียนหญิงทั้งหมด

การออกแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Randomized Control Group Pretest-Posttest Design)

เครื่องมือใช้ในการวิจัย

แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง (The Self-Esteem Inventory School Form) แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับนี้เป็นฉบับสำหรับนักเรียน (School Form) สร้างขึ้นโดยสแตนลีย์ คูเปอร์สมิธ (Stanley Coopersmith 1984:5-8) ซึ่งแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองที่คูเปอร์สมิธ

สร้างชั้น มีทั้งหมด 3 ฉบับคือแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับผู้ใหญ่ (Adult Form) ฉบับนักเรียน (School Form) และ ฉบับสั้น (Short Form)

คูเปอร์สมิธ ได้กล่าวถึงการสร้างแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับนักเรียนนี้ว่า ข้อกระทบส่วนใหญ่ได้ดัดแปลงมาจากมาตร ของรอกเจอร์และไดมอนด์ (Rogers and Dymond 1954) โดยได้รักษาข้อกระทบเดิมของรอกเจอร์และไดมอนด์ไว้หลายข้อและข้อความภาษาที่ใช้ในแบบวัดนี้เป็นภาษาที่ใช้กับเด็กอายุ 8-10 ปี เมื่อสร้างแบบวัดนี้แล้วคูเปอร์สมิธได้ นำแบบวัดนี้ให้นักจิตวิทยา 5 คน ตรวจสอบนักจิตวิทยาได้แยกข้อกระทบออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่บ่งชี้ถึงคุณลักษณะของการเห็นคุณค่าในตนเองสูงและกลุ่มที่บ่งชี้ถึงคุณลักษณะของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำและข้อกระทบที่มีข้อความซ้ำกันหรือมีข้อความกำกวมหรือเป็นข้อความที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกันก็จะตัดออก จึงได้แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองซึ่งมีข้อกระทบ 50 ข้อ และรายด้านการวัดความจริงใจของผู้ตอบอีก 8 ข้อ รวมแบบวัดทั้งฉบับจึงมี 58 ข้อ

แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองที่ได้มี ข้อกระทบ 50 ข้อจะวัดเกี่ยวกับทัศนคติของตนเองใน 4 ขอบเขตคือ ทัศนคติที่เกี่ยวกับเพื่อน พ่อแม่ โรงเรียนและความสนใจส่วนตัวส่วนข้อกระทบอีก 8 ข้อ เป็นการวัดความจริงใจของผู้ตอบ สำหรับการแบ่งแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองออกเป็นรายด้านประกอบด้วยด้านตนโดยทั่วไป (General Self) ด้านตนทางสังคม-เพื่อน (Social Self-Peers) ด้านทางบ้าน-พ่อแม่ (Home-Parents) ด้านโรงเรียน - การศึกษา (School-Academic) และรายด้านการวัดความจริงใจของผู้ตอบ (Lie Scale)

สำหรับรายด้านของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของคูเปอร์สมิธ แสดงได้ดังนี้

รายด้าน	ข้อกระทบ	จำนวนข้อ
ด้านตนโดยทั่วไป (General Self)	1, 3, 4, 7, 10, 12, 13, 15, 18, 19, 24, 25, 27, 30, 31, 34, 35, 38, 39, 43, 47, 48, 51, 55, 56, 57	26
ด้านตนทางสังคม-เพื่อน (Social Self-Peers)	5, 8, 14, 21, 28, 40, 49, 52	8

ด้านทางบ้าน-พ่อแม่	6, 9, 11, 16, 20, 22, 29, 44	8
(Home-Parents)		
ด้านโรงเรียน-การศึกษา	2, 17, 23, 33, 37, 42, 46, 54	8
(School-Academic)		
ด้านวัดความจริงใจของผู้ตอบ	26, 32, 36, 41, 45, 50, 53, 58	8
(Lie Scale)		

ในด้านการวัดความจริงใจของผู้ตอบนี้จะเป็นตัวชี้ถึงการปกป้องตนเอง และจะเป็นข้อความที่ผู้ตอบจะต้องตอบปฏิเสธถ้าผู้ตอบ ตอบด้วยความซื่อสัตย์และตรงไปตรงมาในการประเมินตนเอง

การตรวจให้คะแนน

แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของคูเปอร์สมิธ (Coopersmith 1984) โดยมีหลักเกณฑ์ตรวจให้คะแนนดังนี้

1. ข้อกระทงที่มีความหมายเชิงลบ ถ้าตอบว่า "ไม่เหมือนฉัน" ได้ 1 คะแนน
2. ข้อกระทงที่มีความหมายเชิงบวก ถ้าตอบว่า "เหมือนฉัน" ได้ 1 คะแนน

การรวมคะแนนของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองจะรวมคะแนนของทุกข้อยกเว้น ราชด้านการวัดความจริงใจของผู้ตอบ ซึ่งจะแยกออกมาต่างหาก

คุณภาพของเครื่องมือ

ความเที่ยง (Reliability)

คูเปอร์สมิธ (Coopersmith 1984:12) ได้รายงานค่าความเที่ยงของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ตามที่ได้มีผู้ศึกษาความเที่ยงของแบบวัดนี้ซึ่งพอจะสรุปออกมาเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าความเที่ยงของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง จากการรวบรวม
โดย คูเปอร์สมิธ (Coopersmith 1984 : 12)

ผู้ศึกษา	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	เทคนิคที่ใช้	ค่าความเที่ยง
สเปทซ์และจอห์นสตัน (Spatz and Johns- ton 1973)	นักเรียนเกรด 5,9 จำนวน 600 คน	Internal Consis tency ด้วยสูตร KR-20	.80-.86
คิมบอล(Kimball 1972)	นักเรียนเกรด 4-8 จำนวน 7,600 คน	Internal Consis tency ด้วยสูตร KR-20	.87-.92
ฟูลเลอร์ตัน(Fullerton 1972)	นักเรียนเกรด 5,6 จำนวน 104 คน	Spit-half	.87
เทลเลอร์และริทซ์(Taylor and Reitz 1968)	ไม่ได้รายงานไว้	ไม่ได้รายงานไว้	.90

นอกจากนี้คูเปอร์สมิธ (Coopersmith 1984:12) ยังได้รายงานความเที่ยงของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยวิธีการหาสหสัมพันธ์รายด้าน (Subscale Intercorrelation) ซึ่งศึกษาโดยโดเนลด์สัน (Donaldson 1974 cited by Coopersmith 1984:12) โดยโดเนลด์สันได้ศึกษากับนักเรียนเกรด 3-8 จำนวน 643 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มาจากสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมระดับต่ำและระดับกลางและนักเรียนที่เป็นชนกลุ่มน้อย พบค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง .02-.52 ดังแสดงได้ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าสหสัมพันธ์รายด้าน ของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองจากการศึกษาของโดเนลด์สัน (Donaldson 1974 cited by Coopersmith 1984:13)

รายด้าน	ด้านตนโดยทั่วไป	ด้านตนทางสังคม-เพื่อน	ด้านทางบ้าน-พ่อแม่	ด้านโรงเรียน-การศึกษา	ด้านวัดความจริงใจของผู้ตอบ
ด้านตนโดยทั่วไป	-	.49	.52	.42	-.02
ด้านตนทางสังคม-เพื่อน		-	.28	.29	-.09
ด้านทางบ้าน-พ่อแม่			-	.45	-.04
ด้านโรงเรียน-การศึกษา				-	-.12

* คะแนนด้านการวัดความจริงใจของผู้ตอบสูงแสดงถึงการปกป้องตนเอง

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 643 คน, เกรต 3-8

$r = .12$, $p < .01$, $r = .08$, $p < .05$

ความคงคงเส้นคงวา (Stability)

ความคงเส้นคงวาของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองศึกษาโดยรูบิน (Rubin 1978 cited by Coopersmith 1984:12) โดยเขาได้ศึกษาระยะยาวเป็นช่วง ๆ ละ 3 ปี กับเด็กนักเรียนช่วงอายุ 9 ปี 12 ปี และ 15 ปี พบว่าเด็กที่ทำแบบทดสอบช่วงอายุ 12 และทดสอบซ้ำอีกครั้งเมื่อ 15 ปี ผลของคะแนน 2 ครั้งจะมีความสัมพันธ์สูงกว่า ($R = .64$) เด็กที่ทำแบบทดสอบเมื่อครั้งอายุ 9 ปีแล้วทดสอบซ้ำอีกครั้งเมื่อ 12 ปี ($R = .42$) และความสัมพันธ์ระหว่างแบบวัด SEI และ Stanford Achievement Test (Reading and Arithmetic Computation) จากการทดสอบย่อยก็พบว่ามีความสัมพันธ์เพิ่มขึ้นตามอายุ รูบินได้สรุปว่าการเห็นคุณค่าในตนเองของบุคคลจะคงเส้นคงวามากขึ้นเมื่ออย่างเข้าสู่วัยรุ่น

Drummond, McIntire and Ryan (1977 cited by Coopersmith 1984:12) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคงเส้นคงวาของแบบวัด SEI ก่อน-หลังการทดลองกับเด็กเกรด 2-12 จำนวน 591 คน (โดยช่วงก่อน-หลังการทดลองห่างกัน 6 เดือน) พบว่ามีสหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ทุกชั้นเรียนรวมทั้งเพศด้วยในรายด้านตนโดยทั่วไป (General Self) และคะแนนความทุกด้าน (Total Self) ซึ่งเป็นการสนับสนุนว่าแบบวัด SEI นี้มีความคงเส้นคงวา

ความตรง (Validity)

คูเปอร์สมิทได้รายงานถึงการศึกษาความตรงตามสมัย (Concurrent Validity) ว่า ไซมอนและไซมอน (Simon and Simon 1975 cited by Coopersmith 1984:13) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของ SEI และ SRA Achievement Series กับเด็กเกรด 4 จำนวน 87 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .33 ($p < .01$) และคะแนน SEI ของนักเรียนกลุ่มนี้ยังมีความสัมพันธ์กับคะแนนของ Lorge Thorndike Intelligence Test โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .30 ซึ่งไซมอนและไซมอนให้ความเห็นว่า แบบวัด SEI นี้มีความตรงตามสมัย

การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)

คูเปอร์สมิท ได้กล่าวว่า โคเคิน (Kokenes 1973 cited by Coopersmith 1984:13) ได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยศึกษากับนักเรียนเกรด 4-8 จำนวน 7,600 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มาจากทุกระดับเศรษฐกิจสังคม จากการศึกษาพบว่า มีองค์ประกอบคู่ (Bipolar Factor) 4 องค์ประกอบ ที่มีความสัมพันธ์กับแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยองค์ประกอบด้านโรงเรียน-การศึกษา คือ ความสำเร็จ...ล้มเหลว องค์ประกอบด้านตนทางสังคม-เพื่อน คือ ความสำเร็จ...ล้มเหลว องค์ประกอบด้านทางบ้าน-ครอบครัว คือ ความสัมพันธ์ดี...ความสัมพันธ์ไม่ดี องค์ประกอบด้านตนโดยทั่วไป คือ การรับรู้ตนมีความสามารถ...รับรู้ว่าคุณไม่มีความสามารถหรือปฏิเสธตนเอง

สำหรับแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับที่ผู้วิจัยนำมาใช้นี้ดัดแปลงเป็นภาษาไทยโดย
จันทร์ฉาย พิทักษ์ศิริกุล (2532:37-38) จากต้นฉบับของคูเปอร์สมิท นั้น จันทร์ฉาย พิทักษ์ศิริกุล
ได้อธิบายขั้นตอนของการสร้างเครื่องมือไว้ดังนี้

1. แปลแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของคูเปอร์สมิท ฉบับที่ใช้กับนักเรียน เป็นภาษาไทย
แล้วนำไปให้อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของภาษาที่แปล นำข้อคิดเห็นที่ได้รับ
มาปรับปรุงแก้ไขข้อความให้เหมาะสมยิ่งขึ้นแล้วนำฉบับที่แก้ไขปรับปรุงให้อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ
สอบความตรงของภาษาอีกครั้ง

2. นำแบบวัดที่ตรวจสอบความตรงของภาษาเรียบร้อยแล้วจำนวน 3 ฉบับ มารวมกันคือ
ฉบับที่จันทร์ฉาย พิทักษ์ศิริกุลแปล ฉบับที่สุใจ ตั้งทรงสวัสดิ์แปลร่วมกับบุบผา อยู่ฮืด และฉบับที่
ศศิگانต์ ธนะโสธร เป็นผู้แปลแล้วนำข้อความแต่ละข้อจากแต่ละฉบับมาเปรียบเทียบกัน หากพบว่า
เป็นข้อความที่ใช้ส่วนภาษาตรงกันทุกประการก็จะนำมาใช้เพียงข้อเดียว แต่หากเป็นข้อความที่
ต่างกันโดยอาจจะต่างกันที่การเรียบเรียงคำพูด ลักษณะประโยคภาษาที่ใช้ ฯลฯ ก็ได้โดยยัง
มีความหมายเหมือนเดิมกับข้อความในต้นฉบับ ก็จะนำข้อความเหล่านั้นมาใช้ทุกข้อ ซึ่งในครั้ง
นี้ จันทร์ฉาย พิทักษ์ศิริกุล คัดเลือกข้อความได้ 116 ข้อ

3. นำข้อความทั้ง 116 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 118 คน
จากโรงเรียนบางกะปิ 58 คนและโรงเรียนหอวัง 60 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่า
อำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิคร้อยละ 30 ด้วยโปรแกรม Item Analysis ของ รศ.เดือน
สินธุ์พันธุ์ประทุม และได้เลือกใช้ข้อความด้านบวก 15 ข้อ ด้านลบ 29 ข้อ และด้านการวัด
ความจริงใจของผู้ตอบอีก 8 ข้อ รวมข้อความที่นำมาใช้ในแบบวัดฉบับนี้จริง 52 ข้อ ซึ่งแต่
ละด้านมีจำนวนข้อดังนี้ คือ

3.1 ด้านตนโดยทั่วไปมี 24 ข้อ ได้แก่ 1, 3, 6, 9, 11, 12, 14, 17, 22, 23, 25,
28, 29, 31, 32, 35, 36, 38, 41, 42, 45, 49, 50, 51

3.2 ด้านตนทางสังคม-เพื่อนมี 7 ข้อ ได้แก่ 4, 7, 13, 19, 26, 43, 46

3.3 ด้านทางบ้าน-พ่อแม่มี 8 ข้อ ได้แก่ 5, 8, 10, 15, 18, 20, 27, 39

3.4 ด้านโรงเรียน-การศึกษามี 5 ข้อ ได้แก่ 2, 16, 21, 34, 48

3.5 ด้านวัดความจริงใจของผู้ตอบ 8 ข้อ ได้แก่ 24, 30, 33, 37, 40, 44, 47, 52

ซึ่งสามารถแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงรายละเอียดของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับที่จันทร์ฉาย
พิทักษ์ศิริกุล ดัดแปลงจากคูเปอร์สมิธ

การเห็นคุณค่าในตนเอง	จำนวนข้อ	ข้อความด้านบวก	ข้อความด้านลบ
ด้านตนโดยทั่วไป	24	7	17
ด้านตนทางสังคม-เพื่อน	7	4	3
ด้านทางบ้าน-พ่อแม่	8	3	5
ด้านโรงเรียน-การศึกษา	5	1	4
ด้านการวัดความจริงใจของผู้ตอบ	8		

วิธีการตอบแบบวัด

สำหรับแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับของจันทร์ฉาย พิทักษ์ศิริกุล (2532) นี้จะให้
ผู้ตอบ ตอบตามข้อความแต่ละข้อ แล้วพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าตนเองมีลักษณะเหมือนหรือ
ไม่เหมือนข้อความนั้น ถ้าพิจารณาว่าตนเองมีลักษณะเหมือนข้อความนั้นให้ตอบว่า "ใช่" ถ้าพิจารณา
ว่าตนเองมีลักษณะไม่เหมือนข้อความนั้นให้ตอบว่า "ไม่ใช่" โดยทำเครื่องหมาย (/) ลงใน
ช่องข้อความนั้นๆ

การตรวจให้คะแนน

ผู้ตรวจ ตรวจแบบวัดตามเกณฑ์การตรวจให้คะแนนดังนี้คือ

ข้อความที่มีความหมายทางด้านบวก หากตอบว่า "ใช่" ได้ 1 คะแนนได้แก่ข้อ 1 3 4 7
8 13 18 25 26 27 34 35 36 38 41

ข้อความที่มีความหมายทางด้านลบ หากตอบว่า "ไม่ใช่" ได้ 1 คะแนนได้แก่ข้อ 2 5 6
9 10 11 12 14 15 16 17 19 20 21 22 23 28 29 31 32 39 42 43 45 46 48
49 50 51

ข้อความที่วัดความจริงใจของผู้ตอบ หากตอบว่า "ใช่" ได้ 1 คะแนนได้แก่ข้อ 24 30
33 37 40 44 47 52

การรวมคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองให้รวมคะแนนทั้งหมดที่ได้ยกเว้นคะแนนจากข้อ
ความการวัดความจริงใจของผู้ตอบทั้ง 8 ข้อ จะไม่นับรวมเป็นคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง

เพราะคูเปอร์สมิท ต้องการนำมาพิจารณาถึงความเชื่อถือได้ของผู้ตอบแบบวัดเท่านั้นหากผู้ตอบได้คะแนนมากกว่าครึ่งจาก 8 ข้อ นี้จะต้องพิจารณาแบบวัดฉบับใหม่หรือให้ตอบแบบวัดใหม่เพราะผู้ตอบแบบวัดอาจจะตอบแบบปกป้องตนเอง หรือตอบโดยคิดว่ารู้จุดมุ่งหมายของแบบวัดจึงตอบในทางบวกเข้าไว้ทุกข้อ

คุณภาพของเครื่องมือ

จันทร์ฉาย พัทธ์ศิริกกุล (2532) ได้กล่าวว่าได้หาค่าความเที่ยงของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย จำนวน 100 คน ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความคงที่ภายใน (Internal Consistency) โดยใช้สูตรคูเดอร์ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson Formula 20) ได้ค่าความเที่ยง .8529

สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองฉบับที่จันทร์ฉาย พัทธ์-ศิริกกุล ดัดแปลงมาจากคูเปอร์สมิท ซึ่งก่อนการทดลองผู้วิจัยได้นำไปทดสอบหาค่าความเที่ยงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท่ามะกาประชาพัฒนาจำนวน 100 คน โดยใช้สูตร Kuder-Richardson Formula 20 ได้ค่าความเที่ยงดังนี้

ความเที่ยงของแบบวัดโดยรวมทั้งฉบับ	.7372
ความเที่ยงของแบบวัดด้านตนโดยทั่วไป	.6345
ความเที่ยงของแบบวัดด้านตนทางสังคม-เพื่อน	.5964
ความเที่ยงของแบบวัดด้านโรงเรียน-การศึกษา	.7319
ความเที่ยงของแบบวัดด้านทางบ้าน-พ่อแม่	.5713

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขั้นตอนการทดลอง

1.1 ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือในการวิจัย และสถานที่ในการวิจัยกับผู้อำนวยการโรงเรียนท่ามะกาวิเทศ จังหวัดกาญจนบุรี

1.2 เมื่อได้รับอนุญาตให้ดำเนินการกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยาจากผู้อำนวยการแล้วผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากอาจารย์ฝ่ายแนะแนวได้ช่วยติดต่อขอความร่วมมือในการศึกษาวิจัยจากนักเรียน โดยผู้วิจัยนำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จำนวน 398 คน

1.3 หลังจากทดสอบแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองกับนักเรียนแล้ว ผู้วิจัยขอให้ นักเรียนที่มีความสนใจจะเข้าร่วมกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มได้สมัครเข้าร่วม ซึ่งผู้วิจัย รวบรวมรายชื่อผู้สมัครเข้าร่วมกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยาในครั้งนี้ได้จำนวน 46 คน เป็นนักเรียน ชายจำนวน 16 คน และนักเรียนหญิง 30 คน

1.4 ผู้วิจัยได้นำคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้สมัครเข้าร่วมการศึกษาเชิงจิต วิทยาแบบกลุ่มมา เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก เพื่อหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์แล้วตัดคะแนนในค่า แห่งต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 30 และตำแหน่งสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 70 ออกจึงเหลือนักเรียนที่มี คะแนนระดับปานกลางอยู่ 21 คน

1.5 ทำการสุ่ม (Random Sampling) นักเรียนทั้ง 21 คน เพื่อให้ได้กลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 16 คน แล้วสุ่มเข้ากลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน เป็นนักเรียนหญิง ทั้งหมด

1.6 ผู้วิจัยได้ขอพบกลุ่มทดลองเพื่อนัดหมายวัน เวลาและสถานที่เพื่อที่จะเข้าประ ชุมกลุ่ม ซึ่งตกลงกันเป็นทุกวันจันทร์และวันพุธ เวลาประมาณ 15.30-17.00 น. ที่ห้องแนะแนว ของโรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 กลุ่มทดลองจำนวน 8 คน เข้าร่วมการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ระยะเวลา 1.30 ชั่วโมง โดยประมาณ เป็นจำนวน 8 ครั้ง การเข้าร่วมกลุ่มเริ่มตั้งแต ่วันจันทร์ที่ 26 พฤศจิกายน 2533 ถึงวันจันทร์ที่ 24 ธันวาคม 2533 รวมเวลา 4 สัปดาห์ สถานที่ในการประชุมกลุ่ม คือห้องแนะแนวของโรงเรียน โดยมีผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่มและได้ ขออนุญาตสมาชิกบันทึกเทปทุกครั้ง ตลอดระยะเวลาการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มซึ่งสามารถ แสดงตารางการดำเนินการได้ดังนี้

ตารางที่ 4 การดำเนินการจิตวิทยาการปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนาการด้านคุณค่าในตนเอง

วัน/ เวลา หัวข้ออภิปราย, กิจกรรม	จุดประสงค์	กระแสกลุ่ม
<p><u>ครั้งที่ 1</u></p> <p>วันจันทร์ 26 พ.ย. 2533</p> <p>เวลา 15.30-17.00 น.</p> <p>-ชีวิตของฉัน</p> <p>ประวัติและความ</p> <p>เป็นมาของฉัน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้สมาชิกมีโอกาสสำรวจตนเองถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาในชีวิต เพื่อรู้จัก "ตน" (Self) 2. เพื่อให้สมาชิกรู้สึกคุ้นเคยกันและกล้าเปิดเผยตนเอง 3. เพื่อให้สมาชิกได้เรียนรู้การปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม เกิดความสนิทสนมไว้วางใจต่อเพื่อนสมาชิก 	<p>ในการประชุมกลุ่มครั้งแรกนี้สมาชิกยังคงมีความห่างเหินกันพอสมควรและยังมีความสงสัยลังเลใจว่าตนจะพูดอะไรได้บ้างในกลุ่ม จึงทำให้การสนทนาในช่วงต้นๆ อยู่ในระดับผิวเผิน แต่กระนั้นสมาชิกก็พยายามสร้างความคุ้นเคยต่อกัน ด้วยการให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกในการพูด และมีเสียงหัวเราะชอบใจ เป็นระยะ ๆ ซึ่งแสดงออกถึงความพยายามสร้างความคุ้นเคยและการยอมรับ</p>
<p><u>ครั้งที่ 2</u></p> <p>วันจันทร์ 3 ธ.ค. 2533</p> <p>เวลา 15.30-17.00 น.</p> <p>ชีวิตของฉัน</p> <p>-ลักษณะของฉันที่ฉัน</p> <p>อยากเปลี่ยนแปลง</p>		<p>ช่วงแรกสมาชิกมีการให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก่สมาชิกอื่นแต่การสนทนาตั้งอยู่ในระดับผิวเผิน สมาชิกมีความเครียดจากการใช้</p>

วัน/เวลา หัวข้ออภิปราย, กิจกรรม	จุดประสงค์	กระแสดกลุ่ม
<p>-ความสำเร็จที่ฉันภาคภูมิใจ</p> <p>-คุณค่าประโยชน์ของตัวฉันที่มีต่อผู้อื่น</p>	<p>เหมือนครั้งที่ 1</p>	<p>ความคิดที่จะพูดเรื่องของตนเองสมาชิกตกอยู่ในภาวะการอยู่กับความนึกคิดของตนเองมากกว่ากลุ่มสมาชิกแสดงภาวะความอึดอัดออกมา และบอกไม่มีอะไรจะพูด ผู้นำกลุ่มจึงให้กำลังใจด้วยการให้ค่อยๆ คิดทบทวนเรื่องราวที่พูดกับกลุ่มได้โดยไม่ฮากนัก</p> <p>กระแสดกลุ่มจึงพัฒนาสู่ขั้นที่ 2 ขึ้นความคับข้องใจ</p>
<p><u>ครั้งที่ 3</u></p> <p>วันพุธที่ 5 ธ.ค. 2533</p> <p>เวลา 9.00-11.00 น.</p> <p>-ความไว้วางใจ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้สมาชิกเกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน 2. เพื่อให้สมาชิกได้ตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง เมื่อมีบทบาทเป็นผู้นำ 3. เพื่อให้สมาชิกเห็นคุณค่าของกันและกัน 	<p>ในช่วงแรกสมาชิกยังไม่รู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นไม่เชื่อมั่นในตัวผู้นำของเขา</p> <p>สมาชิกเกิดความหวาดระแวงผู้นำกลัวผู้นำพาไปในที่ที่ไม่ปลอดภัยแต่เมื่อผู้นำนำจนถึงจุดหมายแล้วสมาชิกจึงต่างได้เรียนรู้ว่าสมาชิกผู้นำของตนนั้นมีเจตนาที่ดีต่อตนครั้งสมาชิกได้เปลี่ยน</p>

วัน/ เวลา หัวข้ออภิปราย, กิจกรรม	จุดประสงค์	กระแกลุ่ม
<p>ครั้งที่ 4</p> <p>วันจันทร์ที่ 10 ธ.ค. 2533</p> <p>เวลา 9.00-11.00 น.</p> <p>- สัณฐานลักษณะของดิน</p> <p>ครั้งที่ 1</p>	<p>1. ให้สมาชิกมีโอกาสสำรวจ</p> <p>ประสบการณ์ในชีวิตของ</p> <p>ตนเองและความรู้สึกที่</p> <p>สมาชิกมีต่อตนเองและ</p> <p>ความรู้สึกที่สมาชิกมีต่อตนเอง</p> <p>และผู้อื่นเพื่อความเข้าใจ</p> <p>และยอมรับตนเอง</p> <p>ยอมรับผู้อื่นหรือสิ่งที่ต้อง</p> <p>เผชิญในชีวิต</p> <p>2. เพื่อให้สมาชิกเปิดเผยตนเอง</p> <p>และมีความไว้วางใจ</p> <p>ผู้อื่น</p>	<p>บทบาทมาเป็นผู้นำบ้างสมาชิก</p> <p>จะเพิ่มความระมัดระวัง</p> <p>และดูแลผู้ตามด้วยความ</p> <p>เอาใจใส่อย่างดียิ่งเพราะ</p> <p>ต้องการให้สมาชิกผู้ตามมีความ</p> <p>เชื่อมั่นและไว้วางใจ</p> <p>ตน กระแกลุ่มเริ่มพัฒนา</p> <p>เข้าสู่ขั้นที่ 3 คือขั้นสมาชิก</p> <p>มีการรวมตัวกัน</p> <p>ในช่วงนี้สมาชิกมีการรวม</p> <p>ตัวกันร่วมกันช่วยแสดง</p> <p>ความคิดเห็นและเริ่มเข้า</p> <p>มามีส่วนร่วมในการ</p> <p>อภิปรายปัญหาชัดเจนมีการ</p> <p>เสนอแนะความคิดเห็นใน</p> <p>การแก้ปัญหา มีการให้กำลังใจ</p> <p>เพื่อนสมาชิกที่ประสบปัญหา</p> <p>กระแกลุ่มจึงเข้าสู่ขั้นที่ 3</p> <p>ขั้นกลุ่มประสานกลมเกลียว</p>

วัน/เวลา หัวข้ออภิปราย, กิจกรรม	จุดประสงค์	กระแสดังกล่าว
<p>ครั้งที่ 5</p> <p>วันพุธที่ 12 ธ.ค. 2533</p> <p>เวลา 15.30.-17.00 น.</p> <p>- สัมภาษณ์ของดิฉัน</p> <p>ครั้งที่ 2</p>	<p>1. เพื่อให้สมาชิกเปิดเผยตนเอง</p> <p>2. ให้สมาชิกมีโอกาสสำรวจตนเอง สำรวจความสัมพันธ์ของคนกับบุคคลรอบข้างและกับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง เพื่อทราบถึงขอบเขตที่ผู้อื่นให้การยอมรับคน และเพื่อให้ทราบความสามารถที่ตนเองมีอยู่</p>	<p>ในช่วงนี้สมาชิกได้กล่าวถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคน ซึ่งเป็นปัญหาที่สมาชิกมีความคับข้องใจ จากความสัมพันธ์ และการได้ช่วยเหลือให้กำลังใจซึ่งกันและกันสมาชิกจึงมีความเห็นอกเห็นใจเพื่อนสมาชิกที่กล่าวถึงปัญหาของเขา สมาชิกยังคงมีการสนับสนุนให้กำลังใจช่วยเหลือซึ่งกันและกันที่สังเกตเห็นได้ชัดเจนคือการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อให้สมาชิกเจ้าของปัญหาได้มองเห็นปัญหาได้ชัดเจนและเพิ่มความกลมเกลียวระหว่างสมาชิกขึ้นไปอีกกระแสดังกล่าวยังคงอยู่ในขั้นที่ 3 ขั้นกลุ่มประสานกันกลมเกลียว</p>
<p>ครั้งที่ 6</p> <p>วันจันทร์ที่ 17 ธ.ค. 2533</p> <p>เวลา 15.30-17.00 น.</p>	<p>เปิดโอกาสให้สมาชิกพูดถึงปัญหาความคับข้องใจเพื่อ</p>	<p>ในช่วงนี้สมาชิกได้กล่าวถึงปัญหาที่ทุกคนในกลุ่มต่างได้</p>

วัน/เวลา หัวข้ออภิปราย, กิจกรรม	จุดประสงค์	กระแกลุ่ม
ผู้นำกลุ่มเปิดโอกาสให้สมาชิกนำเรื่องมาอภิปรายได้อิสระ	จัดความรู้สึกและสิ่งที่เป็นอุปสรรคออกไปอันจะนำพาบุคคลเข้าสู่ภาวะการปรับตัวได้ดี	เผชิญหน้าเหมือนกัน นั่นคือการถูกรุ่นพี่แก่ เรือนหญิง ตามราวีสมาชิกต่างมีความเป็นอันเดียวกันว่าตนไม่ผิด แต่ปฏิบัติตามราวีสมาชิกได้พูดถึงความรู้สึกของตนที่มีต่อรุ่นพี่และเหตุการณ์ รวมทั้งวิธีการที่จะใช้รับมือกับเหตุการณ์มีการรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มซึ่งแตกต่างจากความคิดของคนสมาชิก มีการเตรียมพร้อมเพื่อออกไปเผชิญกับความจริงที่เกิดขึ้น สมาชิกได้ตระหนักถึงความจริงและ อยู่ในโลกของความเป็นจริงมากขึ้น จากการได้รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกที่มีมุมมองแตกต่างออกไปจากตน กระแกลุ่มได้พัฒนามาขึ้นที่ 4 ขึ้นกลุ่มเป็นศูนย์กลาง

วัน/เวลา หัวข้ออภิปราย, กิจกรรม	จุดประสงค์	กระแกลุ่ม
<p><u>ครั้งที่ 7</u> วันพุธที่ 19 ธ.ค. 2533 เวลา 15.30-17.00 น. ผู้นำกลุ่มเปิดโอกาสให้สมาชิกนำเรื่องมาอภิปรายได้อิสระ</p>	<p>เปิดโอกาสให้สมาชิกพูดถึงปัญหาความคับข้องใจเพื่อจัดความรู้สึกและสิ่งที่เป็นอุปสรรคออกไปอื่นจะนำพาบุคคลเข้าสู่ภาวะการปรับตัวได้ดี</p>	<p>ในช่วงนี้สมาชิกบางคนได้กล่าวถึงปัญหาที่ตนคับข้องใจและไม่สามารถแก้ไขได้ในกลุ่มด้วยความสัมพันธ์ที่สนิทสนมของสมาชิกกลุ่มสมาชิกกลุ่มสมาชิกจึงได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การแสดงบทบาทสมมติร่วมกับสมาชิกเจ้าของปัญหา กระแกลุ่มในครั้งนี้ถดถอยมาอยู่ในขั้นที่ 3 ขั้นที่สมาชิกมีการประสานกลมเกลียว</p>
<p><u>ครั้งที่ 8</u> วันจันทร์ที่ 24 ธ.ค. 2533 เวลา 15.30-17.00 น. -การให้กำลังใจ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้สมาชิกได้ตระหนักถึงความสามารถ คุณค่าของตนเอง 2. เพื่อให้สมาชิกรับรู้ถึงคุณสมบัติด้านดีที่แฝงเร้นอยู่ในตนเอง 3. เพื่อให้สมาชิกได้ใส่ใจต่อสมาชิกคนอื่นและได้แสดงความรู้สึกที่ดีต่อกัน 	<p>สมาชิกแต่ละคนได้เขียนความรู้สึกของตนเองที่มีต่อเพื่อนสมาชิก แต่ละคนและนำไปมอบให้เพื่อนพร้อมทั้งกล่าวถึงสิ่งที่เขียนให้สมาชิกแต่ละคนด้วยตนเองสมาชิกเข้าไปสวมกอดเพื่อนสมาชิกด้วยกันซึ่งแสดงความรัก ความอาลัย</p>

วัน / เวลา หัวข้ออภิปราย, กิจกรรม	จุดประสงค์	กระแกลุ่ม
		<p>ที่มีต่อกัน ต่อจากนั้นสมาชิกกล่าวถึงสิ่งที่สมาชิกได้เรียนรู้ในกลุ่มและได้นำไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้สมาชิกกล่าวขอบคุณซึ่งกันและกันอย่างสนิทสนม นอกจากนี้สมาชิกยังแสดงการยอมรับผู้อื่นอย่างชัดเจนกระแกลุ่มจึงพัฒนามาสู่ขั้นที่ 4 คือขั้นกลุ่มเป็นศูนย์กลาง</p>

หมายเหตุ

1. ในการเข้าร่วมกลุ่มสมาชิกได้เข้าร่วมกลุ่มทุกคนทุกครั้ง ยกเว้นครั้งที่ 7 มีสมาชิกขาดไป 1 คน
2. วันพุธที่ 28 พฤศจิกายน 2533 นักเรียนไม่ได้เข้ากลุ่มเนื่องจากต้องเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาของโรงเรียน และนักเรียนได้ขอเข้าร่วมกลุ่มชดเชยในวันหยุดราชการคือวันพุธที่ 2 และวันจันทร์ที่ 10 ธันวาคม 2533
 - 2.2 กลุ่มควบคุม ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมใดๆ ยังคงมาเรียนตามปกติและในตอนเย็นหลังเลิกเรียนก็กลับบ้าน
 - 2.3 หลังจากกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาได้ยุติลงแล้วผู้วิจัยได้นัดหมายกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาทำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองอีกครั้งหนึ่งซึ่งเป็นการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ในวันอังคารที่ 25 ธันวาคม 2533 พร้อมทั้งให้กลุ่มทดลองทำแบบประเมินการเข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม

2.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจให้คะแนนคำตอบแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences : SPSSX) ในการคำนวณและวิเคราะห์ค่าต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองโดยรวมและในแต่ละด้านของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)
2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองโดยรวมและแยกเป็นแต่ละด้านของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ครั้งก่อนการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)
3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองโดยรวมและแยกเป็นแต่ละด้านของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ครั้งหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)